Lieta Nr.C33542915
Lietas arhīva Nr.C-2734-16/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā, 2016.gada 30.martā

Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama
tiesnese O.Žuka
ar tiesas sēdes sekretāri I.Juhņēviču
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības "SEB banka" prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Tiesā 2015.gada 30.jūlijā saņemts akciju sabiedrības "SEB banka" (turpmāk prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. A/ un /pers. B/ (turpmāk atbildētāji) par parāda piedziņu. Prasības pieteikums pamatots ar šādiem apstākļiem.

[1.1] Ar 2011.gada 25.maija kredīta līgumu Nr.JU11024 (turpmāk kredīta līgums) AS "SEB banka" izsniedza /pers. A/ aizdevumu 56347,32 *euro*. Ņemot vērā, ka aizdevuma pamatsummas un aizdevuma procentu maksājumu kavējums bija ilgāks par 60 dienām, prasītāja ar 2015.gada 31.marta vēstuli atkāpusies no kredīta līguma un pieprasīja atmaksāt visu aizdevuma summu līdz 2015.gada 30.aprīlim.

[1.2] Kredīta līguma saistība nodrošināta ar 2011.gada 25.maija galvojuma līgumu Nr.JU11024/G-1.

[1.3] Prasītāja lūdz tiesu: 1) piedzīt no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, aizdevuma pamatsummu 51639,97 *euro*, līgumiskos procentus 727,72 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, līgumsodu 85,78 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, likumiskos procentus 757,39 *euro* par laika posmu no 2015.gada 30.aprīļa līdz 2015.gada 27.jūlijam; 2) piedzīt tiesas izdevumus; 3) atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

[2] Tiesā 2015.gada 16.oktobrī saņemti atbildētāja /pers. A/ paskaidrojumi, kuros viņš atzīst, ka uz 2015.gada martu bija izveidojies aizdevuma un līgumisko procentu samaksas nokavējums, bet iebilst pret prasītājas atkāpšanos no aizdevuma līguma, jo prasītājas paziņojumu par aizdevuma atmaksas termiņa pārcelšanu saņēmis 2015.gada 31.martā. Papildus norāda, ka atbildētāji nav saņēmuši prasītāja brīdinājumu par ikmēneša maksājuma kavējumu, kas radies neregulāru ienākumu dēļ. Nekustamais īpašums, kas ir ieķīlāts kā aizdevuma atmaksas nodrošinājums ir atbildētāju dzīvesvieta, līdz at to atbildētājs vēlas atjaunot kredīta iepriekšējo samaksas kārtību.

Atbildētājs/pers. B/ par prasību rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis, lūgumus nav pieteicis, lai gan 2015. gada 16. septembrī atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts ar paziņojumu par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas.

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu un 56.[1]panta otro daļu, secināms, ka tiesa savu paziņošanas pienākumu ir izpildījusi.

[3] Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

[4] Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies, par neierašanās iemesliem nav paziņojuši, kā arī nav lūguši atlikt lietas izskatīšanu, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājiem paziņots savlaicīgi, ierakstītā pasta sūtījumā nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāju deklarēto dzīvesvietas adresi. Pavēstes 2016.gada 12.februārī saņemtas tiesā ar VAS "Latvijas Pasts" darbinieka atzīmi, ka beidzies sūtījuma glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210.pantu nav pamats to atlikt.

Tiesa, nesaskatot lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus, kas noteikti Civilprocesa likuma 209., 210.pantā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, uzskata par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāju klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi prasības pieteikumā izklāstītos argumentus un lietā esošos rakstveida pierādījumus, prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[5.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem redzams, ka starp AS "SEB banka" un /pers. A/ kā aizņēmēju 2011.gada 25.maijā noslēgts kredīta līgums Nr.JU11024 par aizdevuma 39601,12 Ls jeb 56347,32 *euro* piešķiršanu, norādot aizdevuma mērķi – saistību, kas izriet no 2008.gada 28.augusta starp AS "SEB banka" un SIA "LEGALAT" noslēgtā kredīta līguma JU08077, un aizņēmēja aktīvās kartes dzēšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk

radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietā nav ziņu par to, ka noslēgtais kredīta līgums būtu apstrīdēts vai atzīts par spēkā neesošu. Tādējādi tiesa atzīst, ka kredīta līgums ir tiesīgi noslēgts un saistošs līgumslēdzējpusēm un, tā kā prasītāja savas no līguma izrietošās saistības ir izpildījusi, prasītāja ir tiesīga prasīt no atbildētāja saistību izpildi līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā.

No parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs ir kavējis no kredīta līguma izrietošo saistību izpildi ilgāk par 30 dienām.

Aizdevuma atmaksas kavējumu neapstrīd arī atbildētājs /pers. A/, kas norāda, ka kavējums ir radies neregulāru ienākumu dēļ. Tomēr atbildētāja ieskatā prasītājs nevar izmantot savas tiesības atkāpties no kredīta līguma, jo atbildētāji nav saņēmuši brīdinājumus par maksājumu kavējumiem.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja /pers. A/ prasība saņemt brīdinājumus par maksājumu kavējumiem nav pamatota, jo kredīta līguma 5.punktā noteikts aizdevuma maksājuma apmērs - 215,60 Ls jeb 306,77 *euro*, maksājuma datums – 25.datums, sākot no 2011.gada 25.augusta un atmaksas beigu termiņš 2036.gada 25.aprīlis.

Atbilstoši Civillikuma 1828.pantam, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

Prasītāja 2015.gada 31.martā atbildētājiem nosūtīja pirmstiesas brīdinājumu, atkāpjoties no kredīta līguma.

Kredīta līguma 20.3.punkts noteic, ka prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no kredīta līguma, pārceļot aizdevuma atmaksas beigu termiņu, ja prasītāja ir konstatējusi, ka ir iestājies kaut viens no kredīta līguma 20.5.punktā minētiem nosacījumiem. Savukārt atbilstoši 20.5.1.puntam prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja aizņēmējs ilgāk par 30 kalendārām dienām nokavējis kādu ar kredīta līgumu noteikto aizdevumu maksājuma termiņu.

Atbilstoši Civillikuma 1652.panta 3.punktam parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas ar līgumu nolikts izpildīšanai (..).

Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājs /pers. A/ ir pieļāvis nokavējumu Civillikuma 1652.panta izpratnē un attiecīgi prasītājai ir radušās tiesības pieprasīt nekavējošu saistību izpildi.

[5.2] Civillikuma 1765.pants noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar kredīta līguma 3.1., 3.2., 13.1.punktu par aizdevuma lietošanu aizņēmējam ir jāmaksā aizdevuma procenti, kas tiek aprēķināti no faktiski izsniegtā un neatmaksāta aizdevuma, piemērojot kredīta līguma 3.1.punktā norādīto procentu likmi – LVL RIGIBOR 3 mēneši, kas līguma noslēgšanas dienā ir 0,78%, 3,40% gadā.

Atbildētājs/pers. A/ savas uzņemtās saistības nav pildījis un kredīta atmaksu nav veicis, noīgtos procenta maksājumus par kredīta izmantošanu nav maksājis kredīta noteiktajā termiņā un apmērā, kā rezultātā izveidojies parāds, ko veido: pamatsumma 51639,97 *euro*, līgumiskie procenti 727,72 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, likumiskie procenti 757,39 *euro* par laika posmu no 2015.gada 30.aprīļa līdz 2015.gada 27.jūlijam.

[5.3] Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Minētā panta trešā daļa noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar kredīta līguma 6.1. un 16.1.punktu par noīgtajā termiņā nesamaksātiem aizdevuma procentiem un/vai par nenomaksātu aizdevuma maksājumu (..) aizņēmējs maksā līgumsodu 36% gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu 85,78 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim.

[5.4] Lietā konstatēts, ka 2011.gada 25.maijā prasītāja no kredīta līguma izrietošo saistību pastiprināšanai ar atbildētāju /pers. B/ noslēgusi galvojuma līgumu Nr.JU11024/G-1 (turpmāk – galvojuma līgums), saskaņā ar minētā līguma noteikumiem /pers. B/ uzņēmies no kredīta līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks, tādējādi atteicies no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms vēršas pie parādnieka.

Saskaņā ar galvojuma līguma 2.1.punktu ar šo līgumu galvinieks bez nosacījumiem uzņemas nedalīti kā pats parādnieks atbildēt kreditoram par parādnieka parādu, kāds varētu rasties no pamatlīguma.

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Savukārt Civillikuma 1698.pants noteic, ka galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1702.pantam, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to pa priekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2015.gada 31.marta pirmstiesas brīdinājumu par uzņemto saistību neizpildi un kredīta līguma pirmstermiņa izbeigšanu ir pierādīts, ka prasītāja atbildētāju /pers. B/ ir brīdinājusi par atbildētāja /pers. A/ saistības esamību un neizpildīto saistību apmēru pret prasītāju. Ievērojot to, ka atbildētājs /pers. B/ par atbildētāja /pers. A/ saistībām bija galvojis kā pats parādnieks, viņam bija tiesības savlaicīgi veikt aktīvas darbības parāda samaksai un neieļaut, lai prasītāja vienpusēji pirms termiņa atkāpjas no kredīta līguma un uzsāk saistību piespiedu izpildi.

Ņemot vērā to, ka galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu un, ka galvinieks ir subsidiāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību un ievērojot to, ka galvojums ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda, prasītāja pamatoti ir vērsusies ar piedziņas prasību no galvenā parādnieka, lūdzot pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā, parādsaistības summas piedzīt no galvinieka – atbildētāja /pers. B/.

[5.5] Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietas izskatīšanas gaitā atbildētāji nav apstrīdējuši noslēgto kredīta līguma un galvojuma līguma tiesiskumu, kredīta summas saņemšanas faktu, nav iesnieguši nekādus pierādījumus, ka attiecīga samaksa prasītājai ir veikta, par ko lietā strīda nav. Līdz ar to atzīstams, ka prasības pieteikumā norādītos apstākļus apstiprina lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz lietā nodibinātajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, un no atbildētāja /pers. A/, bet, ievērojot atbildētāja /pers. B/ kā galvinieka atbildību par galveno parādu, tā blakus prasījumiem un tiesu izdevumiem, piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, prasītājas labā ir piedzenama parāda pamatsumma 51639,97 *euro*, līgumiskie procenti 727,72 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, līgumsods 85,78 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, likumiskie procenti 757,39 *euro* par laika posmu no 2015.gada 30.aprīļa līdz 2015.gada 27.jūlijam.

[5.6] Saskaņā ar Civillikuma 1759. *(procentu samaksas pienākums parāda samaksas nokavējuma gadījumā)*, 1765.pantu *(likumisko*

procentus apmērs) un Civilprocesa likuma 195.pantu *(spriedums par naudas summas piedziņu)* ir atzīstamas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, likumiskos 6 procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

[5.7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodevas 1598,34 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro.*

[5.8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,68 *euro* apmērā piedzenami no atbildētājiem par labu valstij, no atbildētāja /pers. A/ 2,34 *euro* un no atbildētāja /pers. B/ 2,34 *euro*, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā ir 12,51 *euro*, bet prasītāja, ceļot tiesā prasību ir samaksājusi tikai 7,83 *euro.*

[5.9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Tiesa atzīst, ka atbildētājiem sprieduma labprātīgai izpildei nosakāms 10 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

[6] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 97., 189. - 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, pamatparāda summu 51639,97 *euro*, līgumiskos procentus 727,72 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, līgumsodu 85,78 *euro* par laika posmu no 2014.gada 29.decembra līdz 2015.gada 30.aprīlim, likumiskos procentus 757,39 *euro* par laika posmu no 2015.gada 30.aprīļa līdz 2015.gada 27.jūlijam, kā arī tiesas izdevumus 1606,17 *euro*, kopā 54817,03 *euro* (piecdesmit četri tūkstoši astoņi simti septiņpadsmit *euro* un 3 centi).

Samaksa veicama AS "SEB banka" kontā Nr.LV63UNLA0091000904400.

Noteikt AS „SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,34 *euro* (divi *euro*, 34 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājumu apstiprinošs dokuments sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzams Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,34 (divi *euro*, 34 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājumu apstiprinošs dokuments sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzams Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā.

Tiesnese O.Žuka